

ความคาดหวังของนักสื่อสารมวลชน นักการเมือง และนักวิชาการ
ต่องานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์

นางสาว สุนันทา เคาไวยกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-344-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EXPECTATIONS OF MEDIA PROFESSIONALS, POLITICIANS AND
UNIVERSITY PROFESSORS TOWARDS POLITICAL NEWS ON TELEVISION

Miss Sununta Kaowaiyakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-344-1

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุนันทา เคาไวยกุล : ความคาดหวังของนักสื่อสารมวลชน นักการเมือง และนักวิชาการ
ต่องานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ (EXPECTATIONS OF MEDIA PROFESSIONALS,
POLITICIANS AND UNIVERSITY PROFESSORS TOWARDS POLITICAL NEWS
ON TELEVISION) อ.ที่ปรึกษา : รศ. จุมพล รอดคำดี, 184 หน้า. ISBN 974-636-344-1.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์
รวมทั้งศึกษาถึงความคาดหวังของนักสื่อสารมวลชน นักการเมือง และนักวิชาการ ต่องานข่าวการเมือง
ทางโทรทัศน์ ภายใต้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกใน
การวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ประกอบด้วย 3
ปัจจัยหลัก คือ 1. โครงสร้างกรรมสิทธิ์การเป็นเจ้าของสื่อ 2. โครงสร้างการควบคุม 3. โครงสร้างการ
ดำเนินการผลิต

สำหรับความคาดหวังต่อเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอข่าวการเมืองทางโทรทัศน์พบว่านักสื่อสาร
มวลชน นักการเมือง และนักวิชาการ คาดหวังให้ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์มีลักษณะดังต่อไปนี้ 1. ควร
นำเสนอได้โดยเสรีภายใต้กรอบจรรยาบรรณ 2. ควรนำเสนอข่าวแบบเจาะลึก 3. ควรคำนึงถึงประโยชน์ที่
ประชาชนจะได้รับ ทั้งนี้ นักสื่อสารมวลชนให้ความสำคัญกับเสรีภาพของสื่อมากที่สุด ส่วนนักการเมืองและ
นักวิชาการให้ความสำคัญกับคุณภาพของข้อมูลมากที่สุด

ส่วนความคาดหวังต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองพบว่า นักสื่อสารมวลชน นัก
การเมือง และนักวิชาการ คาดหวังให้ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ 1. ควรมีพื้น
ความรู้ทางการเมือง 2. ควรทำการบิน 3. ควรมีมารยาท 4. ควรมีจรรยาบรรณในแง่ความเป็นกลาง
อย่างไรก็ตาม ในแง่คุณสมบัติทางการศึกษานั้นพบว่า นักสื่อสารมวลชนให้ความสำคัญกับการมีพื้นความรู้
ทางด้านนิติศาสตร์หรือรัฐศาสตร์ ในขณะที่นักการเมืองและนักวิชาการให้ความสำคัญกับการมีพื้นความรู้
ทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์มากกว่า

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน.....
ปีระชา..... 2520

ลายมือชื่อนิติ..... สุนันทา เคาไวยกุล.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

C850699 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: EXPECTATION / MEDIA PROFESSIONAL / POLITICIAN / UNIVERSITY PROFESSOR / POLITICAL NEWS ON TELEVISION / MEDIA PERFORMANCE
SUNUNTA KAOWAIYAKUL : EXPECTATIONS OF MEDIA PROFESSIONALS, POLITICIANS AND UNIVERSITY PROFESSORS TOWARDS POLITICAL NEWS ON TELEVISION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. JOOMPOL RODCUMDEE.
184 pp. ISBN 974-636-344-1.

The objectives of this research were to know the factor affecting the process of political news production and to study the expectations of media professionals, politicians and university professors towards political news on television. An evaluation of the expectation was conducted within the conceptual framework of the principles of media performance. The data was gathered by depth interview method.

The results indicate that the production process of political news on television composed of 3 significant factors : 1. ownership structure, 2. control structure, 3. production structure.

For the expectation towards content and presentation format, the characteristics of political news on television should be 1. freely presented under media ethics, 2. in depth coverage, 3. benefit for the audiences. However, media freedom is the highest requirement by media professionals while the politicians and university professors' perspective focus on information quality.

The political reporters' desirable characteristics should be 1. having basic knowledge in politics, 2. having adequate news background, 3. conform with good manner, 4. neutrality. Considering educational background of the political reporters, media professionals expected them to graduate in Political Science and Law, but the politicians and university professors prefer the reporters graduated in Journalism or Communication Arts.

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา.....2539

ลายมือชื่อนิสิต.....Sununta Kaowaiyakul
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำและเสนอข้อคิดเห็นต่างๆ ในการแก้ไขปรับปรุงงานวิจัยมาด้วยดีตลอด รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุขชาติ ประธานกรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ กรรมการสอบ ที่ได้ร่วมกันชี้แนะและให้คำแนะนำ ตลอดจนท้วงติงข้อบกพร่องจนกระทั่งงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลหลักทุกท่าน ที่เห็นความสำคัญและกรุณาสละเวลาอันจำกัดให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยความกระตือรือร้นและเต็มใจ รวมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์กับงานวิจัย ซึ่งผู้วิจัยตระหนักเสมอว่าทุกถ้อยคำของผู้ให้ข้อมูลหลักคือบันไดสู่ความสำเร็จของงานวิจัย จึงขอขอบคุณอย่างจริงใจมา ณ โอกาสนี้ด้วย

พร้อมกันนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ที่ทำให้ผู้วิจัยได้มีหนังสือสารานุกรมฯ ใช้อันคว่าประกอบการวิจัย รวมทั้งให้บริการด้วยความเต็มใจเสมอมา และที่ขาดไม่ได้คือ อรรถกานท์ ผู้คอยห่วงใยและติดตามทุกความคืบหน้า ตลอดจนช่วยจุดประกายความคิดและคอยทักท้วงในทุกความเหมาะสม ขอขอบคุณพี่ต๋ม วิชากร ผู้เป็นกำลังใจและให้ความมั่นใจเสมอในยามท้อแท้ ขอขอบคุณเพื่อนๆ ร่วมชั้นปีที่เป็พลังขับเคลื่อนให้ผู้วิจัยไม่ย่อท้อจนวินาทีสุดท้าย รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณแม่และพี่ชายผู้เป็นแรงผลักดันสำคัญให้ผู้วิจัยกลับเข้าสู่ถนนสายการศึกษาอีกครั้งจนสำเร็จได้ดังหวัง

และท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณนักสื่อสารมวลชนทุกท่านที่ยังยึดมั่นในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและจิตวิญญาณแห่งความเป็นนักสื่อสารมวลชนเสมอมา

สุนันtha เคาไวยกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหำนำวิจัย	10
1.3 วัตถุประสงค์	10
1.4 ข้อสันนิษฐาน	11
1.5 ขอบเขตการวิจัย	11
1.6 นิยามศัพท์	11
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อ	13
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สื่อข่าว	20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้สื่อข่าว	26
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
3 ระเบียบวิธีวิจัย	29
3.1 แหล่งข้อมูล	29
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	3.4 การนำเสนอข้อมูล	33
4	ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ในทัศนะของนักสื่อสารมวลชน	34
	4.1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์	34
	4.2 ความคาดหวังต่อเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอข่าวการเมืองทาง โทรทัศน์	87
	4.3 ความคาดหวังต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมือง	116
5	ความคาดหวังของนักการเมือง และนักวิชาการ ต่องานข่าวการเมืองทาง โทรทัศน์	135
	5.1 ความคาดหวังต่อเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอข่าวการเมืองทาง โทรทัศน์	135
	5.2 ความคาดหวังต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมือง	154
6	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	166
	6.1 สรุปผลการวิจัย	166
	6.2 ข้อจำกัดในการวิจัย	178
	6.3 ข้อเสนอแนะ	178
	รายการอ้างอิง	180
	ประวัติผู้เขียน	184